

Verslag Architectuurraad | 15-01-2015 |

Aanwezig: Geeske Steeneken (GEU), Arjan Aarnink (CITO), Jacob Hop (saMBO-ICT), Bram Gaakeer (OCW), Gerald Groot Roessink (DUO), Tonny Plas (SION), Brian Dommissie (Kennisset), Daniel van Winsum (Hogeschool Utrecht), HP Köhler, Henk Nijstad (Kennisset), Ariane Goossens (SURFmarket), Marc Fleischeuers (traject Nummervoorziening).

Afwezig: Joost van Dijck (VDOD), Roberto Wiredu (Onderwijsinspectie), Paul de Wit (Van Dijk Educatie), Hans Nouwens (TU delft), Jeroen Hamers (Bureau Edustandaard), John Klerkx .

Alle hieronder genoemde presentaties staan op de [betreffende bijeenkomst-pagina](#):

1. Opening, verslag en terugkoppeling Standaardisatieraad

Geeske Steeneken, die de GEU vertegenwoordigt in deze bijeenkomst, wordt speciaal welkom geheten. Jos Dirksen is niet meer werkzaam bij Malmberg en neemt ook niet meer deel aan de Architectuurraad.

Het verslag wordt goedgekeurd.

Actiepunten:

- Tonny Plas heeft overlegd met mensen van de HORA over raakvlakken met de ROSA. Het HORA gegevenswoordenboek wordt geharmoniseerd met het kernmodel onderwijsinformatie (zie jaarplan Edustandaard 2015). Verder wordt er op het gebied van privacy & security in ieder geval voor het ROSA-katern afgestemd met de HORA. De HORA is gevraagd om tzt de Coalition of the Willing-projecten te presenteren binnen de AR. Op basis hiervan kan bekeken worden op welke terreinen nog meer afstemming vereist is om de samenhang tussen ROSA en HORA te borgen.
- Jacob Hop geeft aan dat hij bij de volgende bijeenkomst de TripleA-architectuur wil laten registreren. Wegens afwezigheid van Jeroen Hamers liep het voorbereidingstrajectvertraging op, echter in overleg met Henk wordt dit voor de volgende bijeenkomst in april voorbereid.

2. Jaarplan Edustandaard 2015

Henk Nijstad presenteert namens Bureau Edustandaard het concept jaarplan Edustandaard 2015. Dit wordt in februari vastgesteld door de Standaardisatieraad.

Genoteerde punten:

- Focus op daadwerkelijk gebruik:

Het gebruik van de standaarden wordt minder vrijblijvend. De inner circle rondom een nieuwe afspraak zal expliciet moeten aangeven hoe de eigen implementatieroadmap eruit gaat zien. Het gaat daar met name om het daadwerkelijk gebruik: de standaard moet gebruikt worden en bijdragen in de business case. Alleen door daadwerkelijk gebruik gaat de kwaliteit van standaarden ook echt omhoog. Gebruik kan o.a. gestimuleerd worden door implementatieondersteuning te bieden.

Vraag: de OSO-standaard lijkt breedschalig geïmplementeerd in het PO en VO (zie 2de slide en de website van <http://www.overstapserviceonderwijs.nl/>), echter wordt er al op grote schaal informatie

uitgewisseld? Henk geeft aan dat inderdaad de daadwerkelijke uitwisseling via OSO nog verder kan verbeteren, maar dat de groei er flink inzit.

Standaarden zullen ook daadwerkelijk geschikt moeten zijn om gebruikt te kunnen worden. Bijv. bij UWLR blijken er toch flink wat haken en ogen aan het privacy-gedeelte, de standaard zelf is nog te breed qua toepassingsmogelijkheden, het biedt meer een raamwerk. Inkadering in specifieke gebruiksccontexten moet meer worden opgepakt, voordat de afspraak kan worden gebruikt.

- Ontwikkelen in het ritme van het onderwijs:

Brian Dommissie geeft aan dat DUO, VDOD en Kennisnet de handen ineen hebben geslagen om te komen tot een zogeheten iAgenda voor de komende 3-4 jaar. In de LAS-en komen heel veel (formele en informele) processen samen, hetgeen een geweldige druk geeft op de ICT-roadmap van elk systeem. Door overzicht te creëren van wat er wettelijk vereist is en via DUO op de scholen afkomt, maar ook ontwikkelingen in iECK, OSO etc, in dat overzicht mee te nemen, hopen de partijen meer grip te krijgen op prioritering, planning, samenhang en afhankelijkheden. Brian Dommissie geeft aan dat het sturen op de implementatie van een standaard afzonderlijk weinig effectief is, als elke ES-werkgroep dat zelf gaat organiseren. Juist door de implementatie van standaarden te koppelen aan bredere business doelstellingen is de kans op slagen een stuk groter.

Jacob Hop geeft aan dat afgegeven plannings van bijv. DUO ook nog niet altijd spijkervast staan, dus flexibiliteit blijft altijd nodig.

Door alle aanwezigen wordt gedeeld dat er grote behoefte is aan overzicht welke ontwikkelingen er op de ketenpartijen afkomen, hoeveel werk ze kost (impact), de onderlinge afhankelijkheden en (indicatie van) prioritering. Zowel vanuit het publieke als private domein; en zowel de grote ontwikkelingen zoals het SION katern privacy en informatiebeveiliging, de nummervoorziening etc, maar ook op voldoende detailniveau.

Hoe kan dat overzicht worden gecreëerd, wie voelt zich eigenaar? SION dekt wel het een en ander af vanuit ROSA-perspectief, maar is zeker niet compleet en bovendien een tijdelijk programma. Bovengenoemd initiatief lijkt in ieder geval een goede eerste stap.

Bram Gaakeer geeft aan dat er binnenkort (eind april) hierover ook een themasessie is in de Informatiekamer. Een reguliere Informatiekamer is er overigens op 13 februari. Maar wordt hier een concrete opdracht gegeven om dit overzicht te ontwikkelen en bij te houden?

Waar ligt het uiteindelijke eigenaarschap voor dit overzicht? Zou Edustandaard hier een rol in kunnen spelen. Edustandaard is natuurlijk wel dé plek waar publiek en privaat voor alle contexten bij mekaar komt. Dus naast bewaking van de samenhang door de Architectuurraad zou ook overzicht kunnen worden geboden van de onderwijs ontwikkelagenda. Dit ligt echter nu nog niet in scope, bovendien is hiervoor mandaat nodig en middelen om dit te realiseren.

Besloten wordt dit te agenderen in zowel reguliere Informatiekamer (februari), als SION-stuurgroep (maart) als Standaardisatieraad (april a.s.).

- Onderwijs semantiek

Gevraagd wordt of dit niet op de i-Agenda moet. Nee, dit lijkt meer randvoorwaardelijk.

- Certificeringsschema ROSA

Voorheen heette dit het Certificeringsschema Edukoppeling, maar dat impliceerde een te beperkt werkingsgebied. Het certificeringsschema is gericht op alle aspecten van informatieverwerking, niet alleen op het transport van gegevens. Toepassen van de Edukoppeling Transactiestandaard is slechts een van de aspecten van een goed informatiebeveiligingsbeleid.

Jacob Hop geeft aan dat ook voor BPV (Beroepspraktijkvorming) een kandidaat is voor het gebruik van het certificeringsschema.

De opmerkingen worden meegenomen in een volgende versie van het jaarplan, ter vaststelling door de Standaardisatieraad in februari.

3. Presentatie ROSA-katern Privacy en beveiliging

Tonny Plas presenteert het ROSA-katern privacy & informatiebeveiliging. Genoteerde discussiepunten:

- Geeske Steeneken: hoe worden de VDOD en de GEU betrokken? In de werkgroep Certificeringsschema ROSA van Edustandaard, die moeten worden opgestart.
- Doorbraak Onderwijs en ICT richt zich ook flink op het thema privacy & security. Hoe verhoudt dit zich tot het ROSA-katern? Tonny Plas geeft aan dat vanzelfsprekend de Doorbraak-activiteiten op dit gebied een plek moeten krijgen in het katern. Bijv. het privacy convenant dat gaat worden opgesteld en afgesloten, de nummervoorziening die onder regie van Doorbraak wordt ontwikkeld, etc. Geeske Steeneken zorgt dat de GEU-betrokkenen bij Doorbraak ICT & Onderwijs mee gaan doen aan de werkgroep Certificeringsschema vanaf de eerste bijeenkomst.

De vergadering stelt vast dat het ROSA-katern een heel mooi raamwerk vormt dat vanuit de bovensectorale overview ook al heel concrete use cases kent die al zijn ingevuld of die in de maak zijn. Er is al heel veel! Bram Gaakeer geeft aan dat het basisniveau eigenlijk al is gerealiseerd (voorbeeld: hoe om te gaan met de gegevens van minderjarige leerlingen) en dat dat duidelijk moet blijken uit het katern.

Advies van de Architectuurraad:

- Zorg dat het ROSA-katern ook al die zaken bevat die al gerealiseerd zijn of die in ontwikkeling zijn. Daarmee maak je het katern veel sterker en geloofwaardiger, en ook praktisch bruikbaar.
- Geef advies en evt. ondersteuning aan de ketenpartijen hoe dit kan worden geïmplementeerd, hoe partijen er aan kunnen gaan voldoen. Een stappenplan; bij wie kunnen ze voor advies terecht, best-practices, etc
- Geef ook aan hoe kan worden gecontroleerd dat partijen er ook daadwerkelijk aan voldoen. Dat is noodzakelijk om het vertrouwen in de ketens te onderbouwen.

4. Presentatie Nummervoorziening

Marc Fleischeuers presenteert het project "Ontwerpfase Centrale Nummervoorziening". Doel is informeren van de Architectuurraad, en feedback te krijgen op de gekozen inrichtingsvarianten. De presentatie is enkele dagen tevoren gegeven in het zgn. KAT (architectenteam) van iECK.

Genoteerde discussiepunten:

- Constatering dat de LAS in de gepresenteerde denkrichtingen de centrale spil is voor de logistiek van de pseudoniemen. Dit gaat extra eisen aan de LAS-en stellen vanwege privacy & security (zie het zojuist behandelde SION-katern onder 3), bijv. dat het noodzakelijk zal zijn om op Nederlandse servers te draaien. De school blijft natuurlijk wel eindverantwoordelijk en dient

de regie te hebben. Ander aspect: neemt de afhankelijkheid van de LAS voor scholen toe en beperkt dat de keuzevrijheid van scholen?

- Het DUO-onderwijsnummer is geen formeel nummer dat op officiële documenten wordt weergegeven. Het BSN is wettelijk verplicht bij het aanmelden voor een opleiding, maar hoeft tegenwoordig niet aangetoond te worden met het tonen van paspoort of id-kaart.
- Ariane Goossens constateert dat het HO op dit moment niet in scope is. Het is wel wenselijk om in ieder geval de basisprincipes te checken met het HO. Brian Dommissie geeft aan dat experts van SURFnet ook betrokken zijn via SION (in de Architectuurwerkgroep IAA). Bovendien dwingt MBO-cloud waarvoor de nummervoorziening op termijn gebruikt moet gaan worden dat ook af.

HP geeft aan dat het noodzakelijk is dat het ontwerp getoetst wordt. Worden alle use cases die in scope zijn wel afgedekt? Waar zitten de juridische haken en ogen? Is de gevraagde rolverdeling en bijbehorende takenpakket realistisch?

Hij is samen met Mark Fleischeuers een rondje aan het maken om alle directe stakeholders niet alleen te betrekken / informeren, maar vooral ook hun akkoord te krijgen. Natuurlijk de stuurgroep voor dit traject, maar bijv. ook de juridische groep (volgende week) en verder de architectuurwerkgroep IAA (23 januari) en de Kerngroep ROSA/IAA (28 januari) van SION.

De Architectuurraad geeft nu geen oordeel over het ontwerp. HP gaat het projectplan delen met de Architectuurraad. De volgende bijeenkomst in april zal de Nummervoorziening weer op de agenda staan.

5. Volgende bijeenkomst

De volgende bijeenkomst staat gepland voor 9 april 2015.

Rondvraag:

Tonny: De leden van de AR zijn uitgenodigd voor Conferentie Digitale informatiehuishouding in het onderwijs op 24 april 2015 en worden verzocht om de uitnodiging ook in hun organisatie en achterban te verspreiden. Inschrijven kan via: www.sionderwijs.nl/aanmelden.